

הלכות הדרף היומי

מסכת נוזר

תוכן

- א. שלא ילבש איש שמלת אישה וישב בין הנשים ... שלא תצא אישה בכלי זיין למלחמה
1.....
- ב. לחוך ... אסור בבגדו ... מותר
5.....
- ג. בתפלה בבגדו ... אסור ולית הילכתא כוותיה
6.....
- ד. מת אחד מהן ... מביא חטאת העוף ועולת בהמה ... וסופר שלשים יום ומביא קרבן טהרה
... וזו שאר קרבני
7.....
- ה. נוזר שהיה טמא בספק ומוחלט בספק אוכל בקדשים אחר שלשים יום ושותה יין ומטמא
למתים אחר מאה ועשרים יום שתגלחת הנגע דוחה תגלחת הנוזר בזמן שהוא ודאי
8.....
- ו. אבל בזמן שהוא ספק אינו דוחה
9.....

דף נט.

א. שלא ילבש איש שמלת אישה וישב בין הנשים ... שלא תצא אישה בכלי זיין למלחמה

לא תעדה אשה¹ עדי האיש², כגון שתשים בראשה מצנפת או כובע או תלבש שריון וכיוצא בו ממלבושי האיש לפי מנהג המקום ההוא. ולא יעדה איש עדי אשה, כגון שילבש בגדי צבעונים ותכשיטי זהב במקום שאין לובשין אותן הכלים ואין משימין אותן התכשיטין אלא נשים, בין שהמלבוש הוא שוה לבגד נשים מחמת עשייתו ותפירתו בין מחמת צבעו, הכל כמנהג המדינה. ואפילו באחד מן הבגדים אף על פי שניכרים בשאר בגדיהם שהוא איש או אשה חייב מלקות מן התורה.

¹ רמב"ם עבודת כוכבים פי"ב ה"י שו"ע ונו"ב יו"ד סי' קפ"ב ה' חכמת אדם כלל ע' אות א
² עיין בדרכי תשובה שם סי' ק"ז שהביא מהפנים יפות עה"ת שם דבאשה אין האיסור עד שתלך בין אנשים בלבוש איש ולהכי כתיב לא יהיה וכו' שלא "יתארך עליה עד שתלך בין אנשים ויהרהרו בה" אבל באיש אסור עצם הלבשה משום הרהור אבל להלכה לא קי"ל הכי

הלכות הדף היומי

מסכת נויר

וכן אסור³ לאשה לגלח ראשה כאיש אמנם אם מקיפה כל ראשה דהיינו שמגלחת גם פיאות הראש מותר⁴. ולספר ראשה במספרים שלא כעין תער מותר⁵.

איש שעדה⁶ עדי אשה ואשה שעדתה עדי איש⁷ ואפילו באחד מן הבגדים לוקין, ואף על פי שניכרים בשאר בגדיהם שהוא איש או אשה.

אף אם הולבש⁸ ע"י עכו"ם יש בו איסור זה דעיקר האיסור ללכת איש במלבוש אשה ואשה במלבוש איש⁹.

י"א¹⁰ שהאיסור הוא דוקא במה שלובשים להדמות איש לאשה ולהיפך בנוי וקישוט, אבל אם לובשים משום צער מותר. ולפיכך מותר לאשה ללבוש בגד איש או לאיש ללבוש בגד אשה כדי להגן על עצמם מפני החמה, או גשמים או הקור וכיו"ב. וי"א¹¹ שאף באופן זה אסור ויש בו מלקות מן התורה.

³ דרכי תשובה שם ס"ק יב

⁴ עיי"ש שהביא מאחרונים שתמהו האיך נשים מגלחות כל הראש הרי אסור להתגלח כאיש ותיצו שם בכמה אופנים וכתב שיש מחלקים אם מגלחות בתער שזהו תיקוני גברים אבל במספרים אין בו חשש וביחוד אם מקיפות ראשם והסיק שאם מקיפות ראשם וודאי אינו כאיש כיון שהאיש אסור בהקפת הראש ואדרבא יש בזה מן הצניעות לנשים נשואות שלא יראה משערות ראשם החוצה

⁵ שדי חמד כללים מערכת למ"ד כלל קמ"ז ד"ה ובכלל

⁶ שו"ע ונו"כ שם

⁷ עיין בשו"ת אבני נזר חלק חו"מ סימן קנ"ד והנה רש"י "הנה ידוע מ"ש הרשב"א בתשו' (חלק ד') בלאו דלא ילבש גבר דאם הראשון עשה להתדמות לנשים אף דהבאים אחריו אינם מתכוונים רק להתדמות אליו מ"מ כולם נידונין עפ"י כוונת הראשון"

⁸ שו"ת מהרש"ם ח"ב סי' רמנ

⁹ ועיי"ש שכתב זה גם על צביעת השיער שעיקר האיסור שיהיה שערו צבוע כשל אשה ולא מעשה הצביעה אמנם הרבה אחרונים ס"ל שאם עכו"ם צובע אינו חמור כ"כ

¹⁰ ב"ח ומ"ז שם ס"ק ד

¹¹ דרכי תשובה שם ס"ק ט בשם היר הקטנה ובינת אדם שער איסור והיתר כלל עד וז"ל הבינת אדם שם "והנה צריך עיון לפי מה דאיתא בגמרא ובספרי מנין שלא תצא אשה בכלי זיין למלחמה כו' ואם כן מוכח איפכא שהרי לבישת הכובע והשריון במלחמה אינו לנוי אלא להציל ממכת חרב וחנית וחיצים ואפילו הכי אסור ומאי שנא נשמים ממכת חרב וכו' ועוד צריך עיון על דברי הב"ח דהא נבי שמענו דכתיב נמו לא תלבש שעטנז וכבר כתבתי לקמן סימן צ"ז בשם הט"ז והש"ך דכל שהוא דרך לבישה אסור אפילו להציל מגשמים

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת נויר

מותר לאשה ללבוש מכנסים המיוחדים לנשים תחת שמלתה בחורף מפני הצננה¹². אבל ללבוש רק המכנסיים אסור¹³ ויש בזה לאו דלא ילבש¹⁴. וי"א¹⁵ שאין בזה משום לא ילבש אבל מ"מ בגדי שחץ הן ואין לבנות ישראל הכשרות ללכת בהן כלל. בגד אשה שנעשה כעין בגד איש אין מועיל מה שנשתנה קצת כדי להתיר לאשה או ללבושו¹⁶ וכן הדין בבגד אשה שנעשה כעין בגד איש.

¹² וכתב שם שאפילו נשים הצנועות והחסידות לובשות זה בפולין ואין פוצה פה. דרכי תשובה שם
¹³ דהוי איסור גמור, דחוצץ מזה דבגדי שחץ כאלו, נעשים מתחילתם לעבירה, והם בגדי זימה, ומביאים לידי תועבה, ואף אם לא יהי' בכלל כלי גבר, המה בכלל תועבת ד' כל עושה אלה, ועי' בתשו' ד"ח (חיו"ד סי' נ"ח וס"א) מה שצוה בכרוכיא לבטל בגדי זימה כיב"ז. עוד באמת המה בכלל כלי גבר ממש, דעדיין שם מכנסים עליהם, והגם שהם משונים קצת, מ"מ שמם עליהם (שם) ועיי"ש שאפילו לקטנה ואפילו לא הגיע לגיל חינוך אסור להלביש מכנסים דאין מאכילין לקטן איסור בידים ועיי"ש שיצא לדון שאפשר שבלא"ה אסור משום שיש איסור לא ילבש גם להלביש אשה כלי גבר וא"כ שייך זה אף במלביש מי שאינו בר חיובא עיי"ש אבל בשו"ת אגרות משה חלק אה"ע ד סי' סב כתב "ובדבר ענין איסור לא ילבש גבר מאימתי יש חיוב לחנך, הנה כל זמן שצריך לאמו לא שייך חינוך לזה וכל מה שנקל לפניו רשאה להלבישו אבל ידוע שדרך הנשים אף של אה"ע שמלבישים בגדים אחרים לתינוק ולתינוקות ואין זה ענין חיוב ואין ע"ז אף ענין חיובא דמנהגא כיון שאינו עושות זה מצד איזה חיובא והנהגה טובה לצניעות אלא לסימנא בעלמא, וגם בלא טעם כלל, ולכן אף לבנות ישראל שחושבות לצניעות אין זה משום צניעות, ורק מזמן שמתחילות הנשים להלביש בקפידא לתינוק בגדים אחרים ולתינוקות בגדים אחרים אולי שייך ממילא להתחשב גם מנהגא לצניעות ואף שהן עצמן התינוק והתינוקות אין להן שום הרגשה בזה, כי גם ענין בושה הא מסתבר שתלוי זה בהבנת התינוקות שאם כבר יודעין ומרגישין בבושה גם בענין בגדים שמתכבדין ומתחשבין מצד הבגדים או שייך התינוק להנכו בהאיסור לאו **דלא ילבש** שמלת אשה וכן להיפוך". שו"ת מנחת יצחק חלק ב סי' קח
¹⁴ "ואל תדמה זה למה שמבואר שם שהתיר לנשים ללכת במכנסים בחורף תחת הבגדים, וכן מצינו עוד היום לאחינו התימנים, הנה דאדרבה משם ראייה לסברתינו דודאי אם הולכת בבגדים ארוכים עד למטה ולא נראה פסוק רגלי' כאנשים אין כאן תקוני דגברי דכיו"ב אין הדרך בהאנשים. ואין השאלה אלא משום מלבוש אנשים ויש צדדים להתיר כנ"ל וכמבואר בפוסקים. אבל בהולכת בלא בגד ארוך עליהם בדרך שנראים פסוק רגלי' בדרך זה היא תקוני גברי גמור ולא נמצא לנו היתר בשינוי. ואם אימת חורף וצינה עליהם ילבשו בגדי נשים מלמעלה, ואז יש צדדים להתיר, אבל זולת זה עצת היצר הרע הוא". (שו"ת שבט הלוי חלק ב סי' סג)
¹⁵ שו"ת יביע אומר ח"ו יו"ד סי' יד אות ז וז"ל שם "ומכל מקום מודה אני שאין להתיר כאן לכתחלה לבישת מכנסים אלה לבנות, כי בגדי שחץ הן, ומעוררות תשומת לב מיוחדת לרואיהן יותר מאשר שמלה או חצאית רגילה, ומביאות לידי הרהורים רעים. הן ואין לבנות ישראל הכשרות ללכת בהן כלל. ובפרט במכנסים המהודקות ממש על הגוף שגורמות הסתכלות והרהורים רעים ביתר שאת. וכן העלה בשו"ת ישכיל עבדי שם, שעכ"פ יש לאסור לבישת המכנסים האלה לנשים, שהוא מלבוש פרוע ופרוץ ומביא לידי הרהור וניאוף, בפרט בזה"ו שאין גדר ומחיצה בין הבחורים לבחורות ועלול הדבר להביא לידי ניאוף וזימה. ע"ש. (והניף ידו שנית בשו"ת ישכיל עבדי ח"ו חאה"ע סי' נד ע"ש) ומכל מקום אם אין הבנות שומעות לקול הורים ומורים להמנע מלבישת חצאיות קצרות ביותר, והולכות בשוק וירך מגולות, שהיא פריצות יתירה, יש לבחור הרע במיעוטו, ולהורות להן כהוראת שעה ללבוש מכנסים"
¹⁶ "ואל שם" אבל מה שנעשה מנהג חדש בארץ שלובשין איזה נשים בראשם במלבוש כובע שנקרא קאפעלימ"ש וכו' שנראה לעינים שאין זה אלא להתרמות לאיש הגם שהוא משונה קצת משל איש מ"מ שמו עליו ואסור וכו'. (שם)

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נויר

י"א¹⁷ שבגד איש שאינו עשוי לנוי ולקישוט, מותר לאשה ללבושו, וכן להיפך. וי"א¹⁸ שבגד איש שהוא מלבוש גמור אסור לאשה ללבושו וכן להיפך, אפילו להנצל מן הצער אבל דבר שהוא לקישוט ואינו מלבוש אם הוא בגד איש ומשתמשת בו לנוי חייבת מלקות (וכן להיפך אם הוא בגד אשה ומשתמש האישה) משום לא ילבש. ואם אין כוונתה כלל לקישוט אין איסור כלל¹⁹.

לפיכך אשה ההולכת במקל בידה אם לנוי חייבת מלקות. ואם בשביל שלא תפול מותר. וכן אסור לאיש לנוף עצמו במניפה, אבל אם עושה כן מפני החום מותר.

ב"ה שם

¹⁸ וז"ל הבינת אדם שם (שער איסור והיתר כלל עד) שאלה – אם מותר לאיש לנפף עליו במנפת שקורין וואחליר או פעכר שנעשה מנייר צבוע כיוצא בו שזה תכשיט המיוחד לנשים וכן אשה אם מותרת לילך במקל בידה: הנה בנויר נט איתא ר' אליעזר בן יעקב אומר מנין שלא תצא אשה בכלי זיין למלחמה תלמוד לומר לא יהיה כלי גבר כו' ולא ילבש כו' שלא יתקן איש בתקוני אשה עד כאן ופירש רש"י בכלי זיין כדמתרגמינן לא יהא תיקון זיין דגבר וזה שמצינו ביעל שלא הרגתו לסיסרא בכלי זיין אלא ידה ליתד כו' משמע מרש"י דאפילו אינה לובשת הכלי זיין אלא שאוחזת בידה אסור משום כלי גבר דומיא דיעל וכן הוא בילקוט שופטים סימן נו וזה לשונו, ידה ליתד כו' מפני מה לא הרגתו בכלי זיין לקיים מה שנאמר לא יהיה כלי גבר כו' עד כאן לשונו. ואמנם מלשון הרמב"ם משמע דדוקא דרך לבישה אסור דאם לא כן למה כתב שתשים מצנפת כו' הוה ליה לכתוב דאפילו ליקח כלי זיין בידה אסור וכן כתב החינוך מצוה תקמב וזה לשונו, ואשה העוברת על זה ולבשה המלבושים המיוחדים לנשים לבד חייבת מלקות עד כאן לשונו, ובספר המצוות להרמב"ם כתב "ואם היתה אשה תלבש השריון ותזדיין בחרבות" כו' עד כאן לשונו. והנה הב"ח כתב דאין איסור אלא דוקא כשלובש בגד שעשוי לנוי וקישוט אבל בגדים שאין עשויין לנוי ולקישוט אין בלבישתם שום איסור ועוד כתב דאפילו מה שנעשה לקישוט אינו אסור אלא אם כן עושה לשם קישוט אבל להנצל מגשמים מותר ולכן מתיר ללבוש זופיצע של איש מפני הגשמים ושכן משמע מלשון הרמב"ם ובאמת אין הכרע מלשונו. כמו שכתב הש"ך וכן מלשון מנין המצוות אין הכרע: והנה צריך עיון לפי מה דאיתא בגמרא ובספרי מנין שלא תצא אשה בכלי זיין למלחמה כו' ואם כן מוכח איפכא שהרי לבישת הכובע והשריון במלחמה אינו לנוי אלא להציל ממכת חרב וחנית וחיצים ואפילו הכי אסור ומאי שנא גשמים ממכת חרב ואם כן על כרחך מה שכתב הרמב"ם לא תעדה היינו לכלול אף מה שאינו מלבוש וכמו שכתב שתגלה ראשה כאיש וכן מדויק מה שכתב בספר המצוות שתהיינה הנשים לובשות בגדי אנשים ושיתקשמו וכן בל"ת מ וכל אדם שיתקשט או ילבש הרי שכפל לשונו. דלבישה לחוד וקישוט לחוד ומה שמסיים שיתקשט היינו אפילו שיתקשט ועל כל פנים מרמב"ם אין הוכחה כלל לב"ח ומגמרא מוכח איפכא דאם לא כן איך פסק ותני שלא תצא אשה בכלי זיין למלחמה דלדעת הב"ח אם אינו להתקשט מותר ואם כן אין חילוק בודאי אפילו להציל מגשמים אסור וכמו שהוכחתי מכלי זיין במלחמה כשריון וכיוצא בו שאינו אלא להציל ממכת חרב ועוד צריך עיון על דברי הב"ח דהא גבי שטענו דכתיב נמי לא תלבש שעטני וכבר כתבתי לקמן סימן צ"ז בשם המ"ז והש"ך דכל שהוא דרך לבישה אסור אפילו להציל מגשמים ומה שכתב הב"ח דהא מותר להעביר שיער הערוה אפילו בתער משום צער וכן לספר במראה נראה לי דאין ראיה כלל דודאי דבר שהוא מלבוש גמור אסור אפילו להנצל מן הצער אלא דבר שהוא לקישוט ואינו מלבוש ואם כן דוקא כשעושה לקישוט אסור אבל אם אין כוונתו כלל לקישוט אין איסור כלל ומצינו סברא זו באורח חיים סימן שא דהיוצא בטלית מקופלת חייב דהוי משא ואם כוונתו להתנאות מותר: ולפי זה נראה לי דלהניף בוואחליר משום חמה וכן אשה ללכת במקל שלא תפול כיון שאין זה מלבוש אלא תכשיט הוי דומיא דמראה ושער ערוה דאינו אסור אלא כשמתכוין לקישוט אבל בלאו הכי מותר:

¹⁹ חכמת אדם כלל צ אות ג ובינת אדם שם אות עד

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748
להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה
<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת נויר

וכן מותר לאיש לצאת במטריה של נשים כדי להגן על עצמו מפני שמש או מטר, וכן לאשה לצאת בשל איש אבל אם לנוי אסור²⁰.

מותר לאשה להניח תפילין ולהתעטף בציצית²¹. ומכל מקום יש למחות ביד האשה מלהניח תפילין²².

בגד העשוי בצורה אחידה גם לנשים וגם לגברים, ואפילו בגד צבעוני, ומנהג המקום שלובשים אותו גם גברים וגם נשים, אע"ג שנעשה לאיש או לבשו איש, מותר לאשה ללבושו וכן להיפוץ. ואין להחמיר כלל אפילו חסידים ואנשי מעשה²³.

י"א²⁴ שמה שנהגו בפורים, או בשמחת חתן כלה שגבר לובש שמלת אשה ואשה כלי גבר, אין איסור בדבר מאחר שאין מכוונין אלא לשמחה בעלמא וי"א שאסור וראוי לבטל מנהג זה הן בפורים הן בשמחת נישואין ואם כל המלבושים של איש רק מלבוש אחד של אשה וניכרים הם אפשר שאין למחות בהם.

מותר למורות ולגנות שביישובי הספר להתאמן ולאחוז בנשק בעת שמירתן על בתי הספר, ובלבד שיקפידו מאוד על כל כללי הצניעות בעת אימונן, כראוי לבנות ישראל הכשרות, ולא יתייחדו עם גבר זר בשעת האימונים בנשק²⁵.

ב. לחוך ... אסור בנגדו ... מותר

כבר התבאר לעיל דף נח: שההמעביר שער²⁶ בית שחי ובית הערוה, אפילו במספרים כעין תער אינו אסור מן התורה²⁷ אלא מדברי סופרים²⁸ והמעבירו

²⁰ שו"ת שבט הלוי ח"ב סי' סא שו"ת משנה הלכות חלק יב סי' סו ושם לא הביא כלל את דברי החכמת אדם הנ"ל אלא כתב בפשיטות דמותר אמנם ודאי הוא ממש כמניפה לאיש או מקל לאשה דכיון שאינו מלבוש גמור אלא רק קישוט כל שעושה לצורך מותר ולנוי אסור

²¹ שו"ע או"ח סעי' ג שוירי ברכה יו"ד קפב אות ב בתרגום יונתן עה"ת פ' כי תצא שם כתב "לא יהיה גולין דציצית ותפילין דאינון תיקון גבר על איתא" ובאחרונים הוכיחו מעירובין צו ע"א דמיכל בת שאול היתה מנחת תפילין ולא מיהו בידה חכמים על זה וכן לא מצינו בפוסקים שכתבו איסור או מלקות בזה ועיין בשדי חמד כללים מערכת הלמד כלל קטז שהאריך בזה

²² מפני שצריכין גוף נקי ואין הנשים זריזות להזהר (מ"ב שם ס"ק יב)

²³ דרכי תשובה שם ס"ק יג

²⁴ שו"ע או"ח סי' תרצו סעי' ח ומ"ב ס"ק ל

²⁵ שו"ת יחוה דעת ח"ה סי' נה עיי"ש שהתיר משום דהוה פיקוח נפש כיון שרצונם להציל עצמם מהמחבלים הרוצחים וכיו"ב ועוד דן להתיר כהב"ח הנ"ל שכל שאין כוונתם לנוי וקישוט אין בו משום לא ילבש והוכיח שם מהרבה אחרונים כדעת הב"ח אמנם אפילו להחולקים על הב"ח כיון שכלי זין אינו לבוש גמור ולכל היותר אינו אלא כקישוט אם כוונתם לא משום שרוצות להדמות לאיש אלא להציל עצמם לכאורה לא הוה לא ילבש ואפילו שלא במקום סכנה ולא גרע ממקל לאשה כדי שלא תיפול ומניפה לאיש בגלל החום

²⁶ רמב"ם הלכות עבודה זרה פרק יב הלכה ט, שו"ע ונו"כ יו"ד קפב א

²⁷ כיון שאינו ניכר בפהרסיא להכי לא הוה אלא איסור דרבנן (ב"י מובא בט"ז ס"ק ו)

²⁸ שו"ת צמח צדק החדשות יו"ד סי' צג אות א – ו וחכמת אדם כלל צ אות ג ועיין בשו"ת צמח צדק שם אות ד שהאריך לתלות במחלוקת הפוסקים אם הוה איסורו מדברי סופרים או מן התורה

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת נויר

מכין אותו מכת מרדות, וי"א²⁹ שאפילו במספריים שלא כעין תער אסור מדברי סופרים.

ומטעם זה אסור לחכך³⁰ בידו בשער בית השחי ובית הערוה כדי להשירו³¹, אבל מותר לחכך בבגדו להשירו ובבית הערוה דוקא בבגד עבה³².

וכן מותר³³ לחוך בשערו כדי להסיר שערות שנפלו כבר ואע"ג שאפשר שישיר שערות נוספות מותר³⁴.

מי שיש³⁵ לו חטטין בבית השחי ובבית הערוה, ומצטער מצד השיער, מותר להעבירו³⁶.

במה דברים אמורים³⁷ במקום שאין מעבירין אותו אלא נשים, כדי שלא יתקן עצמו תיקון נשים. אבל במקום שמעבירין השיער הנשים ואנשים³⁸, אם העביר אין מכין אותו, ואפילו לכתחלה מותר. רק החברים נמנעים בכל מקום. ובמספריים³⁹ שלא כעין תער אף לחברים מותר ואפילו בבית השחי ובית הערוה.

ג. בתפלה בבגדו... אסור ולית הילכתא כוותיה

²⁹ כ"כ הרשב"א בתשובה סי' קו ומביאו בכנסת הגדולה בהנהגותיו לב"י כאן ובשו"ת צ"צ הביא ראיות לדברי הרשב"א והעלה שכן עיקר לדינא וכתב דאם כי בשו"ע החליטו להקל מ"מ כיון דכפי הנראה אשתמיטיה מיניה תשובת הרשב"א בזה ע"כ אין לסמוך להקל (דרכי תשובה שם ס"ק א) וכ"כ בחכמת אדם שם "ואסור להעביר שער בית השחי או בית הערוה אפילו במספריים" ועיין שו"ת פרח שושן יו"ד כלל ו סי' ב (ציינו רע"א) דכתב דלא קי"ל בשו"ת הרשב"א הוה ועיי"ש דמה שמותר במספריים שלא כעין תער הוא מכיון שאינו מוריד השיער מעיקרו ונשאר עיקרי השיער אינו כתיקוני נשים שרוצות שלא ישאר שום שיער ואפילו לחברים מותר לעשות כן במקום שעושים כן אף האנשים

³⁰ שו"ע ונו"כ שם ג והכמת אדם שם

³¹ ואינו דומה למספריים שלא כעין תער לעיל דלדעת השו"ע מותר דהכא ע"י חיכוכו נושרים השערות מעיקרן והוה תיקון אשה משא"כ במספריים שלא כעין תער שנשארים עיקרי השערות (שו"ת פרח שושן הנ"ל)

³² שלא יבוא לקישוי

³³ דרכי תשובה שם ס"ק ו

³⁴ דדבר שאין מתכוין הוא (שם)

³⁵ שו"ע ונו"כ שם ד

³⁶ דודאי דבר שהוא מלבוש גמור אסור אפילו להנצל מן הצער אלא דבר שהוא לקישוט ואינו מלבוש ואם כן דוקא כשעושה לקישוט אסור אבל אם אין כוונתו כלל לקישוט אין איסור כלל ומצינו סברא זו באורח חיים סימן שא דהיוצא במלית מקופלת חייב דהוי משא ואם כוונתו להתנאות מותר (בינת אדם שם) שם ושם

³⁸ ובפרישה (מובא בחי' רע"א בשו"ע) מסתפק אי בזה אזלינן בתר מנהג גברים גויים או דוקא אם אנשים יהודים נוהגים כן אבל גויים לחוד לא מהני

³⁹ שו"ת פרח שושן יו"ד כלל ו סי' ב.

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נויר

קודם⁴⁰ תפילת שחרית צריך לרחוץ ידיו במים, אף על פי שנוטל ידיו שחרית, כיון שנגע בטינופת אחר נטילת שחרית, ומכל מקום לא יברך על רחיצה זו אם כבר בירך על נטילת שחרית. ומקום המטונף הם מקומות המכוסים באדם לפי שיש בהם מלמולי זיעה וכן אם חיכך הראש, וכן צואת האוזן וצואת האף הן טינופות ואסור ליגע בהן בתפלה כי אם ע"י בגד.

וכל זה בתפלה אבל לתלמוד תורה די בנקיון בעלמא בכל ענין אפילו יש מים מזומנים לפניו. אם כנה⁴¹ עוקצתו ימשמש בבגדיו להסירה, שלא תתבטל כוונתו אבל לא יסירנה בידו אפילו היא במקום שאין שם מלמולי זיעה (שאיין צריך נטילת ידים לתפלה כמו שאין צריך אם נגע בשאר בעלי חיים טמאים) מכל מקום מאוסה היא וגנאי הוא אפילו אם יראנה אדם ק"ו כשעומד בתפלה לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא.

דף נט:

ד. מת אחד מהן ... מביא חטאת העוף ועולת בהמה ... וסופר שלשים יום ומביא קרבן טהרה ... וזו שאר קרבני

שני נזירים⁴² שקבלו הנזירות יחד לאותו זמן שזמן הקרבנות שוה⁴³, שנטמא אחד מהם ואין ידוע מי הוא, שהתבאר לעיל דף נו. שמביאין קרבן טומאה וקרבן טהרה במלאת ימי נזירותם⁴⁴, ואומר אחד מהם אם אני הוא הטמא קרבן טומאה שלי וקרבן טהרה שלך, ואם אני הוא הטהור, קרבן טהרה שלי וקרבן טומאה שלך.

⁴⁰ שו"ע ונו"כ או"ח צב ה ז

⁴¹ שו"ע ונו"כ שם צז ג

⁴² רמב"ם הלכות נזירות פרק ט הלכה יד

⁴³ רדב"ז שם. שמסיים בשוה, ואפשר דאפילו אם האחד גמר נזירותו מקודם ימתין עד גמרו של השני בכדי למצא תקנה לקרבנותיהן. המפרש פי' שני נזירים שקבלו עליהם נזירות ביחד ע"ש. וגם הרע"ב כתב כגון ששניהם נדרו ביחד סתם נזירות או לזמן קצוב ע"ש, ומ"מ נ"ל דאין זה עיכוב דיכול להמתין ובנזירות טהרה השנית ג"כ יהיה כפי הנזירות הארוכה. ערוך השולחן העתיד הלכות נזירות סימן כט סעיף ב

⁴⁴ במשנה אומר: ומגלחין ומביאין קרבן טומאה וקרבן טהרה. אך בגמרא להלן עמוד ב פריך ואמאי דילמא לאו טמאין אינון וקעביד הקפה, כלומר שהרי הנזיר מגלח כל ראשו ומקיף גם הפאות, ובשלמא שניהן מגלחין נזירות טהרה דהם נזורים וכך גזרה תורה, אבל בתגלחת טומאה איך שניהם מקיפים והא לא נטמא רק אחד מהם והשני עובר בלאו דלא תקיפו, ומתריץ באשה וקמן אבל איש באמת שניהם אינם מגלחים תגלחת טומאה תגלחת לא מעכבא ולכן לא הזכיר הרמב"ם תגלחת דהוה משמע בין תגלחת טהרה בין תגלחת טומאה, ולפיכך לא הזכיר כלל. וממילא מבואר דרק תגלחת טומאה אין מגלחין אבל תגלחת טהרה מגלחין. ערוך השולחן העתיד שם סעיף ג - ד

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נוזר

מת אחד⁴⁵ מהן הרי זה מביא חטאת העוף ועולת בהמה, ויאמר אם טמא הייתי החטאת מחובתי והעולה נדבה, ואם טהור הייתי העולה מחובתי וחטאת העוף ספק, וסופר ימי נזירות אחרת ומביא קרבן טהרה, ואומר אם טמא הייתי העולה הראשונה נדבה וזו חובה ואם טהור הייתי העולה הראשונה חובה וזו נדבה וזה שאר קרבני.

וכבר התבאר לעיל דף כט. שחטאת העוף⁴⁶ הבאה על הספק, נעשית כמצותה ואינה נאכלת אלא תשרף ככל פסולי המוקדשין. שמא אינה חייבת, ונמצאת חטאת זו חולין שנשחטו בעזרה שהן אסורין בהנאה⁴⁷.

ה. נוזר שהיה טמא בספק ומוחלט בספק אונל בקדשים אחר ששים יום ושותה יין ומטמא למתים אחר מאה ועשרים יום שתגלחת הנגע דוחה תגלחת הנזיר בזמן שהוא ודאי

כבר התבאר לעיל דף מאן שהנזיר מותר בתגלחת מצוה, וכיצד⁴⁸ הוא מותר בתגלחת מצוה, נוזר שנצטרע ונרפא מצרעתו בתוך ימי נזירות הרי זה מגלח כל שערו שהרי תגלחתו מצות עשה שנאמר במצורע (ויקרא יד פסוק ב ט) ואת תהיה תורת המצורע פיום טהרתו וגו' ותהיה פיום השביעי יגלח את כל שערו וגו' וגו', וכל מקום שאתה מוצא מצות עשה ולא תעשה אם יכול לקיים את שניהם מוטב ואם לאו יבא עשה וידחה את לא תעשה⁴⁹.

⁴⁵ רמב"ם הלכות נזירות פרק ט הלכה טו

⁴⁶ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק ז הלכה י

⁴⁷ רמב"ם הלכות מחוסרי כפרה פרק א הלכה ז, וצ"ע דבלא"ה אינה נאכלת דשמא אינה חייבת והמליקה נבילה. עיין ערוך השולחן העתיד הלכות פסולי המוקדשין סימן קלז סעיף יד, אולם אי משום הא לא הוי אסורה בהנאה, ולהכי כתב דהוי חולין שנשחטו בעזרה שאסורה בהנאה עיין אברהם יגל הלכות מחוסרי כפרה פרק א הלכה ז, וצ"ע על רש"י בכריתות (דף כ"ו א) ד"ה וברדין כו' דבמליקה ליבא חולין בעזרה [עיין בפמ"א ח"ב סי' ס"ט. ובשער המלך פ"א מהל' שחיטה]

⁴⁸ רמב"ם הלכות נזירות פרק ז הלכה יא טו

⁴⁹ וכתב הרמב"ם שם אע"ג שנוזר שגלח בימי נזרו עבר על לא תעשה ועשה שנאמר (במדבר ו פסוק ה) תער לא יעבר וגו' גדל פָּרַע שְׁעַר ראשו ובכל מקום אין עשה דוחה לא תעשה ועשה ולמה דוחה עשה של תגלחת הנגע לנזירות, מפני שכבר נטמא הנזיר בצרעת וימי חלומו אין עולין לו, והרי אינו קדוש בהן, ובטל העשה מאליו ולא נשאר אלא לא תעשה שהוא תער לא יעבור על ראשו, ולפיכך בא עשה של תגלחת הצרעת ודחה אותו. והראב"ד השיג עליו אני שונה בראש מס' יבמות משום דהוה ליה לאו ועשה שישנו בשאלה והיינו דקילי. ובכסף משנה תי' וי"ל דתרי טעמי איבא במילתא ובגמרא חדא מינייהו נקט. וברדב"ז שם כתב שהרמב"ם ליישב נוזר שמשון בא שאינו בשאלה. ועיין משנה למלך הלכות טומאת צרעת פרק ח הלכה ג שגם בימי הסגרו דעולין לו דוחה תגלחת לאיסור נזיר. ולזה מהני טעמו של הראב"ד ועיי"ש עוד

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נויר

ו. אבל בזמן שהוא ספק אינו דוחה

אין אדם מגלח תגלחת⁵⁰ אחת ועולה לו לנזרו ולצרעתו, ותגלחת הצרעת בזמן שהוא ספק מצורע אינו דוחה את הנזירות.

⁵⁰ רמב"ם הלכות נזירות פרק י הלכה א